

עסקים ולומדים

זווית יהודית אקטואלית לקהילת אנשי העסקים

פרשת ויצא, ט' כסליו תשע"ו

סרגל מאמצים רוחני

יעקב בורח מאחיו עשיו והולך אל הלא נודע. בלילה הראשון מחוץ לבית הוא חולם: "וַיִּחְלֶם וְהִנֵּה סֹלֶם מָצָב אֶרְצָה וְרָאָשׁוֹ מְגִיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מִלֶּאכִי אֶל-לְהִים עֲלִים וְיִרְדִּים בּוֹ".

חז"ל לימדו אותנו בגמרא "שאין מראים לו לאדם [בחלום] אלא מהרהורי ליבו" (ברכות נה:). יעקב נמצא כרגע בנקודת שפל. הוא נמלט על נפשו, ללא בית חם ומגונן, ללא משפחה, ללא וודאות מה ילד יום. יש לו שאיפות גדולות, אבל הלילה חשוך ואין אור בקצה המנהרה. החלום משקף את הרהורי ליבו, את השאיפות הכמוסות. יעקב מבין שכרגע הוא נמצא על הקרקע. מכוסה בחול, מוקף באבנים, אבל השאיפות שלו הן בשמים. לצמוח לטפס להגיע מעלה מעלה.

הבחירה בסולם אינה מקרית. סולם הוא משל לעליה הדרגתית, לטיפול עיקש אך עקבי, לחריקת שיניים עם כיוון ברור. מלאכי האלוקים העולים ויורדים בסולם מביעים את החששות של יעקב: יש כאלו העולים אולם יש כאלו אשר יורדים. בכל טיפוס עלולה להיות נפילה. יעקב מודע לכך שהכיוון הכללי הוא למעלה, אך הוא יודע כי יתכנו עיקובים. יתכנו מחסומים ותיכנה גם נפילות. כל זה לא משנה כל עוד הכיוון הכללי הוא למעלה.

ה"שפת אמת" מחדש דבר נפלא. האדם העולה למעלה לא נשאר אותו אדם. הוא משתנה עם כל שלב בעליה והשינוי הזה בכוחו להביא את האדם לגבהים אדירים, וכך הוא כותב:

"בפסוק והנה סולם מוצב ארצה וכו' ולא כתוב "ניצב". כי סולם זה צריך האדם להעמידו כאשר מתקן מלא קומתו. והנה הוא הסולם שגופו למטה ונשמתו מגיע השמימה ומלאכי אלוקים עולים ויורדים בו... לכן אדם נקרא מהלך בכל אלה המדרגות של הסולם... שהאדם המהלך ונשתנה בכל עת ועת מדרגה לדרגה במדרגות הסולם הנ"ל. נמצא תמיד הולך בדרך חדש לגמרי. וצריך סייעתא דשמיא ביותר בכל עת".

האדם המטפס על מדרגה מסוימת משתנה באישיותו בעצם הטיפול. אם האדם הצליח לטפס גבוה סימן שהוא לא רק התקדם אלא הוא גם השתנה. יש כאן לא רק שלב חדש אלא אדם חדש עם כוחות חדשים. הלימוד הזה פותח בפנינו הבנות בדבר כוחו של האדם. הכוחות אינם מוגבלים. איננו מכירים את עצמנו. אנו משתנים כל הזמן. השאיפה לטפס למעלה היא בעצם השאיפה להיות טובים וגבוהים יותר.

בתחום הכושר הגופני נהוג להשתמש במושג "סרגל מאמצים". תוכנית אימונים בנויה מסרגל מאמץ שבסופו האדם מגיע ליכולות גופניות, אך גם נפשיות, שבכוחם לגרום לו לשבור שיאים. גם במאמץ הרוחני אפשר וצריך לדבר על סרגל, או יותר נכון על סולם, סולם מאמצים רוחני, אשר בכוחו להביא את האדם ליכולות גבוהות יותר, לשבור שיאים, לנפץ תקרות זכויות רוחניות ולגעת בשמים.

בכל אחד מאיתנו יש משהו מחלומו של יעקב, כולנו חולמים להגיע רחוק, גבוה. בין כולנו מסתובב לו יעקב עם סולם על הגב ומתחנן בפנינו אל תפסיקו לחלום תמשיכו לשאוף תמשיכו להתקדם. המפתח לשינוי נמצא בשאיפה לעלות גבוה. ועלינו לזכור כי כאשר אנו מטפסים אנו מחדשים אנו משתנים אנו הופכים לאנשים גבוהים יותר. ובסופו של הסולם אפשר לפגוש באלוקים. וְהִנֵּה יָדָךְ נָצַב עָלָיו זֶהוּ הַחִידוּשׁ בְּטִיפּוֹס הַמִּתְמַשֵּׁךְ וְהַסִּזְפִּי בְּסוּפוֹ אֲפֶשֶׁר לַהֲפֹךְ לְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר פּוֹגְשִׁים בְּאֵלּוּקִים.

הכותב הינו: הרב חגי גרוס, ראש ישיבת אמית כפר גנים ומרבני צהר.

בארגון רבני צהר חברים למעלה מ-1,000 רבנים ואנשי חינוך, הפועלים בהתנדבות לקדם זהותה היהודית של מדינת ישראל, מתוך הידברות ושותפות. ארגון רבני צהר מבוסס על עקרונות של יושרה ונאמנות למדינה, תוך מחויבות להלכה ולמסורת היהודית.

ארגון צהר מזמין אותך להיות שותף באיחוד החברה הישראלית ובעיצוב דמותה היהודית של מדינת ישראל

לתרומות ולתמיכה בפעילויות של צהר: 1800-071-414 | www.tzohar.org.il

חפשו אותנו ב-f

